

PARLAMENT DE CATALUNYA

Núria de Gispert i Català

Presidenta

Presentació del V recull d'informes del Fòrum de síndics i defensors locals de Catalunya

Palau del Parlament, 2 de desembre de 2013

La presidenta

Bon dia a tothom.

Voldria saludar, en primer lloc, el president del Fòrum de síndics i defensors locals, el senyor Josep Giné, el president de la Federació de Municipis de Catalunya, l'il·lustríssim senyor Xavier Amor; el secretari general de l'Associació Catalana de Municipis, el senyor Marc Piferrer, i el vicepresident del Fòrum de síndics, el senyor Ramon Llorente.

També voldria saludar els diputats i les diputades que ens acompanyen, els alcaldes dels diferents municipis dels síndics i els defensors locals, el director general de relacions amb el Parlament, l'adjunt al síndic, la síndica de Vilafranca, i tots els síndics.

Bon dia, benvinguts novament al palau del Parlament per presentar el cinquè recull d'informes del Fòrum de síndics i defensors locals de Catalunya corresponent a l'any 2012.

[...]

Em toca a mi ara dir unes paraules en aquesta jornada de síndics i defensors locals.

Permetin-me, en primer lloc i encara que em salti una mica el protocol, que saludi un dels alcaldes amb qui divendres vaig ser, l'alcalde de Sant Feliu de Llobregat, i a qui vaig dir que avui recordaria el que havíem estat fent. Divendres, a Sant Feliu de Llobregat, se celebrava l'acte de cloenda de l'any Joana Raspall. Joana Raspall és una santfeliuena que ha fet cent anys, cent anys de vida, i el millor de tot de l'acte de divendres i de tots els que s'han fet al llarg de l'any és que han homenatjat una

PARLAMENT DE CATALUNYA

Núria de Gispert i Català

Presidenta

persona, una dona de cultura, una bibliotecària, una escriptora, una poeta i una activista social viva. Estem acostumats a celebrar homenatges en què la persona que s'honora no és entre nosaltres, i per tant qui rep l'honor és la seva família més directa, i el poble o la ciutat. En aquest cas no ha estat així. I crec —i ho vaig dir a l'alcalde— que això ha estat una gran iniciativa: primer, perquè es dóna visibilitat a una vida molt activa, sobretot en la defensa de la cultura i la llengua en anys molt difícils.

Aquesta dona va néixer el 1913, va viure la dictadura de Primo de Rivera, la guerra, la postguerra, defensava, com si fossin els seus fills, els llibres de les biblioteques perquè no es cremessin, va aconseguir crear una biblioteca infantil a Sant Feliu, ha escrit moltíssims llibres de poesia, sobretot quan ja era més gran, i dedicats a la infantesa.

Però el més bonic és això, que des del mes de febrer d'aquest any fins el mes de novembre s'han fet diferents actes arreu de Catalunya a l'entorn de la vida i la cultura d'aquesta dona, i crec que en aquest cas l'ajuntament de Sant Feliu hi ha tingut un paper determinant.

I quan aquí a la taula es parlava de la democràcia local i la proximitat, aquest és un exemple claríssim de tot això. Si no vius de prop el que passa a la teva vila, al teu poble o a la teva ciutat, difícilment seràs capaç de pensar en una iniciativa com aquesta, que, a més, ha creat en la ciutadania de Sant Feliu una relació, jo diria, molt més humana, molt més sociable, molt més de valorar el que és teu.

I, realment, a la sala on se celebrava hi havia quantitat de veïns de Sant Feliu emocionats per aquell acte d'homenatge a la seva veïna, a la seva amiga, a la seva familiar.

Es va fer un acte destacat al Palau de la Generalitat, que ella no hi va poder assistir perquè, per raó de l'edat, va tenir un petit ensurt; ara, l'altre dia per mi va ser molt emocionant que pogués estar entre nosaltres, sobretot amb aquell somriure que té la Joana Raspall.

Els recomano que comprin algun llibre de poesia seu per als seus néts, per als seus fills, i d'aquesta manera enfortim la cultura. I per Nadal —i ara faré d'ambaixadora de l'ajuntament de Sant Feliu de Llobregat— facin un bon present i regalin alguna de les coses que ha escrit la senyora Joana Raspall.

PARLAMENT DE CATALUNYA

Núria de Gispert i Català

Presidenta

I després, agafant-me a les últimes paraules del president de la Federació de Municipis de Catalunya, crec que és important la figura del síndic o defensor local sobretot per saber i voler reivindicar la democràcia local i la proximitat.

No és fàcil, des del govern o des del Parlament —és diferent després quan ja vas al parlamentari en concret—, apropar-te gaire a la ciutadania; és molt més proper un ajuntament. I, de fet, quan diem que Catalunya comença a l'ajuntament és així, si pensem que l'ajuntament està dedicat a la ciutadania.

I això crec que no contradiu el que ha dit Xavier Amor, que la ciutadania ha fet la conquesta d'aquest servei, perquè els que ens dediquem a la política creiem que la política és servei i servei a la ciutadania. Segur que en molts moments ens hem equivocat, perquè som humans, però és cert que la majoria de polítics avui dia, siguin de l'àmbit que siguin, es dediquen a la política perquè creuen realment en el benestar, en el bé comú i en la ciutadania.

Sobre la feina dels síndics locals, a part de la feina del dia a dia, que ja en parlaran en el recull i en parlaran aquest matí, voldria referir-me a la feina de formació que fan, que crec que és molt necessària. Sempre necessitem estar més al dia i, per als qui d'una manera o altra tenim una responsabilitat, la formació és absolutament imprescindible. Fa poques setmanes van celebrar, a Reus, una jornada de formació, en què parlaven de convivència i conciliació entre llibertat i seguretat.

Aquests dies els mitjans de comunicació parlen d'un projecte de llei de seguretat que entrarà pròximament al Congrés dels Diputats, i que som molts als qui no ens agrada. Segur que pot sortir molt millor, perquè tots els projectes en surten molt millor del que hi han entrat, perquè tenen moltes més aportacions que no tenien inicialment. Però quan vostès parlen de conciliació entre llibertat i seguretat, toquen un tema que ha estat a la taula a molts llocs.

També aquests dies sentim i veiem una certa alarma social que és conseqüència d'una sentència del Tribunal de Drets Humans d'Estrasburg que invalida la doctrina Parot i, per tant, obliga, per entendre'ns, a complir la legalitat anterior. Això, a la ciutadania, li costa d'entendre i s'ha d'explicar. Ho hauríem de saber explicar, perquè realment l'alarma social no la trauràs, és una cosa que sents o no sents, és com la percepció de seguretat o inseguretat. Ja et poden donar estadístiques i dir que no hi ha hagut tants robatoris o no hi ha hagut tants problemes al carrer, però és la persona la que té la sensació o no de més seguretat o de més inseguretat. I

PARLAMENT DE CATALUNYA

Núria de Gispert i Català

Presidenta

és obligació dels qui tenim responsabilitats polítiques intentar apaivagar aquesta sensació i explicar, en el cas aquest de la sortida de persones amb tants delictes a sobre, que surtin... Però també s'ha de dir una cosa: ells han complert la seva condemna, una altra cosa és si estan reinserits, però ells han complert la seva condemna.

És cert que quan es va admetre la doctrina Parot era un moment que tots —i quan parlo de tots vull dir tots els partits polítics— hi estaven d'acord, perquè hi havia tal alarma social que la sentència Parot ens va semblar bé. Després hem hagut de fer-nos enrere, perquè el que s'ha de fer és complir la llei i totes aquestes persones havien estat condemnades amb el codi penal anterior. Aquí hi va haver un error important? Segur, de tots els partits, perquè el que s'havia d'haver fet, potser, era modificar puntualment el codi penal en aquell moment per a casos com aquests. Es va fer un gran codi penal, el del 95, que realment va modificar totalment el codi anterior, i per tant en molts aspectes va ser positiu, però potser es va trigar massa també i no es va pensar en una reforma puntual, com en altres ocasions es fa.

Per tant, alarma social, sí; no s'entén, però s'ha d'explicar que si estem en un estat de dret hem de complir les lleis i hem de buscar alternatives perquè la gent en general, la ciutadania, no pateixi pels efectes d'aquesta sentència.

Per tant, considero positiu que hagin fet una jornada en què no sé si van parlar d'això, però segur que sí que van parlar del difícil equilibri entre llibertat i seguretat. I aquí sempre hi ha el tema garantista. Els advocats, els juristes defensem la garantia, i d'altra banda, la seguretat ciutadana, també l'hem de defensar. Si no hi hagués seguretat ciutadana, no estaria tranquil·la, i encara que en alguns moments doncs es critiqui l'actuació de la policia, la policia és absolutament necessària, i en un estat de dret necessitem bons juristes, bons jutges i bons policies.

Avui tindreu una ponència del professor Ponce sobre la bona governança. Des de fa tres o quatre anys en parlem molt. En aquest Parlament crec que serà la tercera vegada que parlem de bones pràctiques a l'administració, de bona governança, d'accés a la informació i de transparència. I és un aspecte important, molt important. Per què? Perquè aquesta desafecció que hi ha entre política i ciutadania l'hem de corregir de diferents maneres, i una és aquesta, amb accés lliure i ràpid a la informació, i en aquest sentit el Parlament treballa des de fa dos anys i mig —i dic dos anys i mig perquè es va iniciar la legislatura passada— en..., hi ha una ponència

PARLAMENT DE CATALUNYA

Núria de Gispert i Català

Presidenta

de tots els grups polítics sobre una futura llei de transparència, d'accés a la informació i de bones pràctiques que està pràcticament a les acaballes, ja han fet totes les compareixences que s'havien de fer, ja s'ha fet un avantprojecte de llei, i s'espera que a final del mes de gener ja pugui tenir rostre, en el sentit que pugui passar al ple, al plenari del Parlament per al debat de totalitat.

És un projecte ambiciós, un projecte que en alguns aspectes és fins i tot agosarat, i intenta obrir camins i portes on no s'havien obert mai, i crec que també és bo que el que es fa bé o que s'intenta fer bé es digui, i també és normal que la presidenta del Parlament ho digui, però crec que en un àmbit com el que avui tenim, de representants locals, de representants municipals, de síndics, de regidors, d'alcaldes, és bo anunciar que aquest projecte, que ja es pot, tal com estan els seus treballs, veure a la web del Parlament, tindrà la seva viabilitat dins l'any 2014. També voldria recordar, i jo crec que molts de vostès ja el coneixen, que fa just quatre, cinc setmanes, vam estrenar un espai nou, a la web del Parlament, que és Escó 136. Es diu Escó 136 perquè és l'escó amb el nom que donem als ciutadans. Som 135 diputats, i el 136 són els ciutadans que poden entrar directament a la web del Parlament i cercar-hi el projecte de llei que està en tràmit. Això no ho havíem fet fins ara, només es feia a través del que estableix el reglament de la cambra, que és que quan hi ha un projecte o una proposició de llei en marxa es convida a comparèixer. Alguns dels que estan en aquesta taula han comparegut, o els seus representants, en diferents projectes de llei del Parlament.

Ara, això, a més, es pot fer en línia, i per tant, en un moment determinat, pots preguntar al diputat responsable d'aquell projecte de llei sobre el contingut del capítol que no acabes d'entendre o amb què no estàs d'acord, i el diputat et contestarà ràpidament, i et dirà: "Doncs miri, estem així, hem pensat d'aquesta manera, però el que vostè em diu ho comunicaré als altres companys i en parlarem..." Per tant, a partir d'ara els projectes de llei promouen molt el contacte amb la ciutadania, amb les entitats, i és també per això que convido el Fòrum de síndics i defensors locals, i als síndics, que ara que ja tenim el debat de totalitat aprovat del projecte de llei de governs locals i que tant preocupa els membres d'aquesta taula i a tots vostès, que entrin en el contingut del projecte i puguin aportar tot el que calgui, no tan sols amb una compareixença, que quedarà amb un dia, amb una intervenció de vostès, amb una intervenció dels grups parlamentaris, i ja està, sinó en el dia a dia de la gestió d'aquest projecte. I, per tant, vostès podran veure com es van acceptant determinades esmenes, determinats suggeriments i fer una llei molt compartida. Crec que això és bo que ho sàpiguen i

PARLAMENT DE CATALUNYA

Núria de Gispert i Català

Presidenta

que, a més, en facin ús, perquè tenir un espai obert com aquest no ha estat fàcil, és feina per als diputats que encara els incrementa la de cada dia, però val la pena per allò de la proximitat, és una manera d'obrir el Parlament a la ciutadania, a les entitats, en els projectes, que és el més important que es fa en aquest Parlament, que són les lleis, i per tant els convido que en facin ús.

Volia aprofitar, també, sabent que avui ens reunim per presentar el cinquè recull d'informes, per parlar de dues experiències positives que hem tingut aquesta setmana passada, i que crec que val la pena referir-s'hi perquè tots les coneixen, però jo vaig poder ser en una. Una va ser el congrés del tercer sector social, era el quart congrés, el primer es va fer el 2007, 2009, 2011 i 2013 el quart. Un congrés que va rebre més de dos mil congressistes, i que aplega quasi set mil entitats socials de Catalunya, un congrés que el que busca és visibilitat, una mica com el que fem avui aquí, visibilitat de la feina dels síndics i els defensors locals, visibilitat de la feina de totes les entitats socials, que, com els he dit, són quasi 7.000, 2 milions d'usuaris, 102.000 llocs de treball i que genera el 2,8 per cent del PIB no és broma, i això també ho vaig dir, i també que a vegades tenim la sensació que l'àmbit social és el dels serveis socials, que mou quatre educadors o vint, o els que vulguem..., no: 102.000 llocs de treball, 200.000 voluntaris i el 2,8 per cent del PIB.

Al davant hi havia el conseller d'economia i coneixement i li vaig dir que havíem de parlar més d'això, perquè significa un motor econòmic i social important, i no és només el turisme o la recerca o la indústria agroalimentària o l'automoció, és que el tercer sector social és molt important, i per tant tots hem d'ajudar que continuï essent fort, i crec que és positiu dir-ho, i que vostès sàpiguen, doncs, que l'hem..., la setmana passada es va celebrar, van ser dos dies de moltes ponències, i van sortir —almenys això em va dir la presidenta del tercer sector social— animats i esperançats perquè, malgrat la crisi, també és cert que, a diferència de fa dos anys, aquesta crisi que continuem vivint dona la sensació, o tenim tots una mica la impressió que comença a esvair-se, i això també és positiu.

I a banda d'aquest esdeveniment, ahir vam veure tots l'èxit del gran recapte, i això és una altra cosa d'aquelles que dius que és pròpia del nostre país. Quan parlem del tercer sector social o parlem del gran recapte o parlem del banc d'aliments o parlem de cinquanta o de cent entitats, parlem d'un concepte que per a nosaltres és claríssim, que és la solidaritat, la solidaritat està a flor de pell de tots els catalans, i es nota, i es va notar amb el gran recapte, es nota amb el banc

PARLAMENT DE CATALUNYA

Núria de Gispert i Català

Presidenta

d'aliments, i es nota amb els milers i milers de voluntaris que tenim a totes les entitats d'àmbit social de Catalunya, i això és un orgull. I això, com que és un orgull, crec que hem de saber explicar-ho, i que a vegades ens falta donar missatges una mica d'esperança, o d'optimisme, i crec que avui vostès, a part del missatge d'optimisme per la feina que fan, han de sortir amb un missatge d'optimisme respecte als seus conciutadans, que totes les persones de qualsevol classe i condició siguin capaces d'anar a fer la compra de la setmana, o el que han pogut, per poder donar al gran recapte, com ens passarà el mes que ve amb la Marató de TV3.

La Marató de TV3 és un èxit, i cada any és un èxit, i penses, un dia parerà, un dia parerà..., doncs no para, continua, i ho han intentat altres televisions autonòmiques i no se n'han sortit; per tant, això sí que vol dir que Catalunya té quelcom especial, o que els catalans tenim quelcom especial, i que aquest quelcom especial és aquesta solidaritat a flor de pell que ens fa pensar en l'altre, no tan sols en el que tens al costat que és la teva família, que això és claríssim, i que amb la crisi la família ha fet de matalàs, és que, a més, vas més enllà, i mires el teu veí, el teu company de treball, el qui sigui, o aquella persona que no té noms ni cognoms perquè no la coneixes però que saps que ho està passant malament, i per tant volia compartir amb vostès aquesta sensació no diria de tranquil·litat, perquè no, sinó d'orgull, d'orgull de pensar que tenim un país que, malgrat tots els problemes que té, és capaç de tirar endavant, d'ajudar i de ser solidari amb els altres.

I ara sí, dues paraules, almenys, del recull. Sé que, després, vostès en parlaran més, però jo m'he mirat les xifres i he vist que més o menys les dades del 2012 són bastant semblants a les del 2011, sobretot en el conjunt d'assessoraments, consultes, reclamacions i queixes. Per tant, continuem estant en una situació difícil o en allò que, després el professor Ponce, anomenarà línies vermelles, continuem estant en les línies vermelles. És cert que és l'any 2012, veurem què passa el 2013, que ha estat dur, molt dur. Si mirem enrere, el 2008 hi havia la meitat de totes aquestes recomanacions, queixes, assessoraments i consultes. Però el que és positiu és que ajuda a veure que amb aquesta entitat, que aglutina tots els síndics i defensors locals dels municipis de Catalunya, els problemes són bastant semblants, i que l'intercanvi d'experiències ajuda.

És important, doncs, poder fer aquestes jornades, poder distribuir-se les dades, poder saber que aquell síndic que fa deu anys que en fa doncs em pot ajudar perquè té més experiència que jo en aquest tema, o veure que els temes que més

PARLAMENT DE CATALUNYA

Núria de Gispert i Català

Presidenta

mal fan són els que també s'han comentat a la taula: la necessitat dels serveis bàsics, que si fa deu anys era impensable que algú vingués a dir-te: "És que no puc pagar ni el lloguer ni l'aigua ni el gas", que això passi ara, el segle XXI, doncs dol encara més, però també —no dic que et consoli, perquè penses que passa aquí i passa allà— que la força de tots ajudarà que això se superi, perquè si només ho explica un, pot quedar l'explicació o el seu problema molt amagat, però si són quaranta síndics locals, que representen entre quatre i cinc milions de persones, els que s'exclamen i expliquen el que estan vivint en els seus municipis, això obliga els regidors, els responsables tècnics, els alcaldes, els parlamentaris, el govern, a modificar algunes posicions i a intentar millorar la situació de la ciutadania.

I res més, ara els toca a vostès treballar, els toca parlar del recull d'informes, i de la conferència del professor Ponce.

A mi només em resta agrair-los la feina que fan. Per mi és una satisfacció poder ser entre vostès. És la tercera vegada que aquest recull es presenta al Parlament. Avui encara tenim més gent que l'any passat. A vegades, depèn del dia, és més fàcil o no, però crec que és bo que puguin ser aquí, que és, com hem dit sempre, la casa de tots, i que també és una manera de veure's les cares i de poder gaudir d'aquestes hores i d'intercanviar experiències.

Moltes gràcies a tots i endavant.